

Tilastokeskus
Tilastoarkisto

Yritystasku

Alkusanat

Kädessäsi on Yritystasku-julkaisu, johon on koottu monipuolista tilastotietoa yrityssektorista. Julkaisu alkaa yrityssektorin kehityksellä, seuraavaksi käsitellään yrityksiä kokoluokittain ja toimialoittain sekä luodaan katsaus yrityssektorin tulokseen ja taseisiin, ja lopuksi paneudutaan internetin käyttöön yrityksissä, yritystoiminnan kansainvälistymiseen ja ympäristökysymyksiin.

Yritystaskun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen laajoihin yritysaineistoihin. Lisää yrityssektoria kuvaavaa tilastotietoa löydät Tilastokeskuksen internetsivuilta osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/til/aiheet.html>. Mikäli valmis tilastotarjonta ei riitä, voit ottaa yhteyttä asiantuntijoihimme, jotka suunnittelevat sinulle mielellään tarpeitasi vastaavan tilastopakedin. Asiantuntijoidemme yhteystietoja löydät Yritystaskun takakannesta.

Helsinki, toukokuu 2005

Kaija Hovi

Tilastojohtaja

Sisällys

Yrityssektorin kehitys

Yritysten lukumäärän kehitys 1990–2003	4
Henkilöstön määrän kehitys 1990–2003	4
Yritysten liikevaihdon kehitys 1990–2003	5
Yritysten jalostusarvon kehitys 1995–2003	5
Vireille pannut konkurssit 1986–2004	6
Konkurssiin haetut yritykset ja yrittäjät toimialoittain 2002–2004	6
Yritysten tutkimus- ja kehittämismenot (T&K) toimialoittain 1995 ja 2001–2004	7
Yritysten T&K -menot asukasta kohti maakunnittain 2003	8
Yritysten T&K -menojen BKT-osuuden kehitys 1995–2002 alueittain verrattuna Suomeen	9
Yritysten T&K -menojen BKT-osuuden kehitys 1995–2002	9
Toimialojen arvonlisäysten osuus bruttokansantuotteesta (perushintaan) 1995 ja 2000–2003	10

Yrityssektorin jakautuminen

Yritysten jakautuminen yrityskoon mukaan 2003	11
Henkilöstön jakautuminen yrityskoon mukaan 2003	11
Liikevaihdon jakautuminen yrityskoon mukaan 2003	12
Yritysten jakautuminen toimialoittain 2003	12
Henkilöstön jakautuminen toimialoittain 2003	13
Liikevaihdon jakautuminen toimialoittain 2003	13
Yritysten jakautuminen yritysmuodon mukaan 2003	14
Henkilöstön jakautuminen yritysmuodon mukaan 2003	14
Liikevaihdon jakautuminen yritysmuodon mukaan 2003	15
Yritykset omistajatyypeittäin 2003	15

Tulos ja taseet

Yrityssektorin tuloksen muodostuminen 2003	16
Yrityssektorin tase 2003	17
Tiettyjen toimialojen tulos 2003	18
Tiettyjen toimialojen tase 2003	19
Suurten ja pk-yritysten liikevaihto toimialoittain 2003	20
Pk-yritysten kannattavuus 2003	20

Teollisuus

Teollisuusyritysten lukumäärä ja liikevaihto toimialoittain 2003	21
Teollisuusyritysten henkilöstö, jalostusarvo ja tehokkuus toimialoittain 2003	22
Teollisuusyritysten kannattavuus 1990–2003	23
Teollisuusyritysten omavaraisuusaste 1975–2003	23

Palvelusektori

Palveluyritysten lukumäärä, liikevaihto ja henkilöstön määrä sekä osuus kaikista yrityksistä 2003	24
Liike-elämän palvelujen kannattavuus 2001–2003	25
Telealan kannattavuus 2001–2003	25

Informaatiosektori

Informaatiosektorin osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta ja henkilöstöstä 1995–2003	26
Yritysten määrän kehitys informaatiosektorilla verrattuna muihin toimialoihin 1995–2003	26
Liikevaihdon kehitys informaatiosektorilla verrattuna muihin toimialoihin 1995–2003	27
Henkilöstön määrän kehitys informaatiosektorilla verrattuna muihin toimialoihin 1995–2003	27

Yritykset ja Internet

Internet ja kotisivut yrityksissä 1999–2003	28
Kotisivut toimialoitain keväällä 2004	28
Kotisivujen käyttötarkoitukset yrityksissä keväällä 2004	29
Internet-myyntin yleisyys toimialoitain 2003	29

Yritysten kansainvälistyminen

Palvelujen vienti ja tuonti maittain 2003	30
Palvelujen vienti ja tuonti palvelutyypeittäin 2003	30
Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten liikevaihdon kertymä 1996–2003	31
Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten henkilöstön määrä 1996–2003	31
Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten liikevaihto maittain 2002 ja 2003	32
Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten henkilöstö maittain 2002 ja 2003	32

Yritykset ja ympäristö

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot 1992–2002	33
Teollisuuden ympäristönsuojeluinvestointien jakauma 1992–2002	33
Ympäristönsuojeluinvestoinnit teollisuudenaloittain 1998–2002	34
Päästökehitys Suomessa 1990–2003	34

Määritelmät	35
------------------------------	----

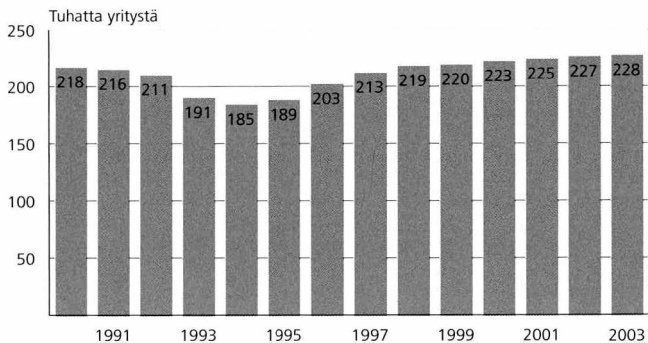
Yritystoiminnan tulos ja taseet 2003 -julkaisu	39
---	----

Liiketoiminnan kuukausikuvaajat	40
--	----

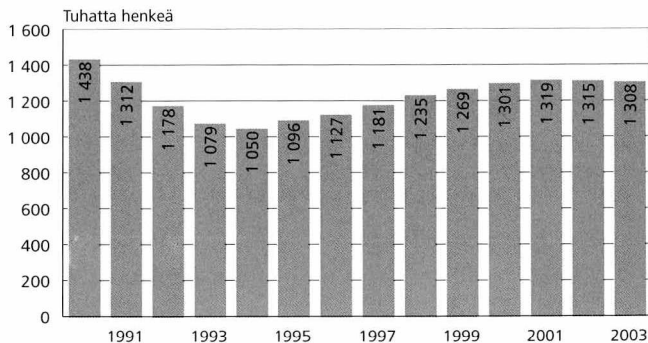
Yhteystiedot	takakansi
-------------------------------	-----------

Yrityssektorin kehitys

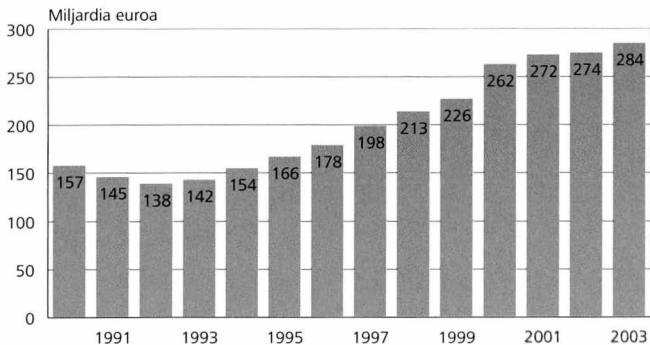
Yritysten lukumäärän kehitys 1990–2003

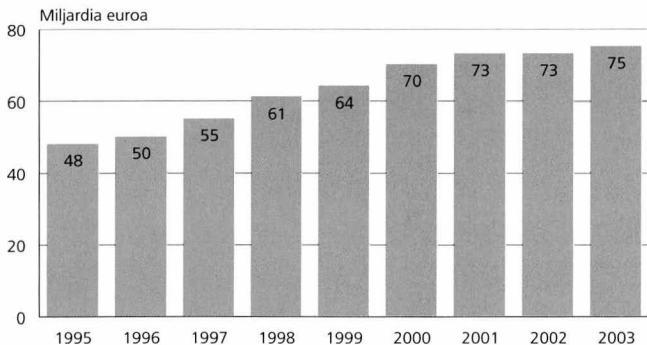
Henkilöstön määrän kehitys 1990–2003

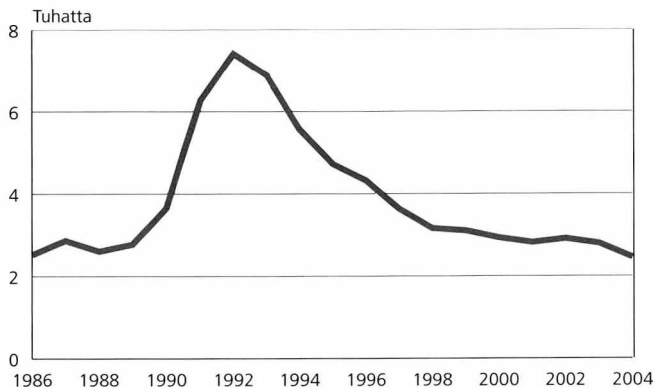
Yritysten liikevaihdon kehitys 1990–2003

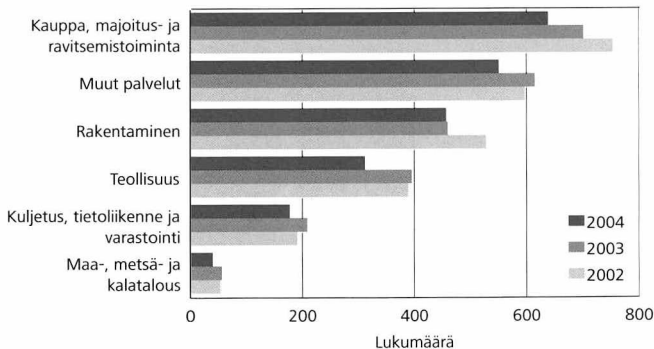
Yritysten jalostusarvon kehitys 1995–2003

Vireille pannut konkurssit 1986–2004

Konkurssiin haetut yritykset ja yrittäjät toimialoittain 2002–2004

Yrityssektorin kehitys

Yritysten tutkimus- ja kehittämismenot (T&K) toimialoittain 1995 ja 2001–2004

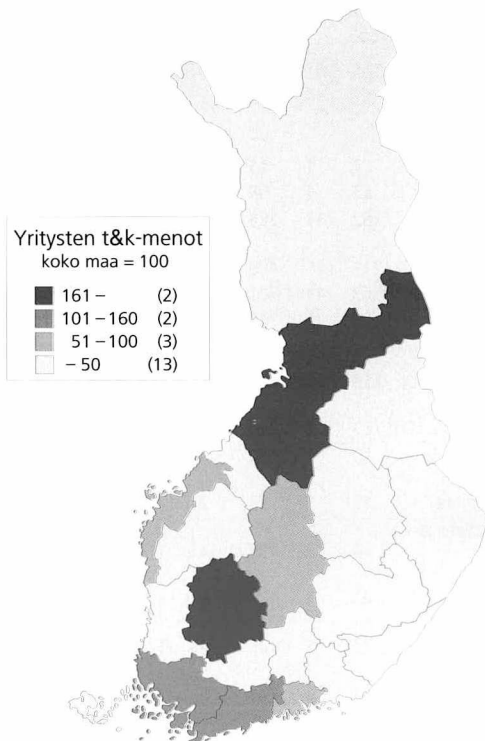
	1995		2001		2002		2003		2004*	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%
Teollisuus yhteensä	1 115	81	2 602	79	2 617	78	2 800	79	2 661	78
Elintarviketeollisuus	55	4	60	2	49	2	46	1	50	1
Tekstiilien, vaatteiden ja nahkatuotteiden valmistus	7	1	15	0	11	0	11	0	11	0
Puunjalostusteollisuus	63	5	93	3	97	3	95	3	100	3
Kemianteollisuus	182	13	288	9	322	10	286	8	292	9
Metalli- ja konepajateollisuus	219	16	400	12	367	11	355	10	365	11
Elektroniikkateollisuus	563	41	1 701	52	1 732	51	1 964	56	1 793	52
Muu teollisuus	26	2	45	1	39	1	43	1	51	2
Muut toimialat yhteensä	258	19	682	21	758	23	728	21	773	23
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	13	1	29	1	14	0	8	0	8	0
Rakentaminen	10	1	24	1	40	1	41	1	41	1
Tukkukauppa ja agentuuritoiminta	12	1	53	2	76	2	62	2	66	2
Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	44	3	133	4	114	3	85	2	90	3
Tietojenkäsittelypalvelu	43	3	189	6	229	7	235	7	248	7
Tutkimus ja kehittäminen	72	5	125	4	176	5	151	4	159	5
Muu liike-elämää palveleva toiminta	47	3	112	3	90	3	128	4	139	4
Muut toimialat	18	1	17	1	19	1	18	1	22	1
Yritysten T&K-menot yhteensä	1 373	100	3 284	100	3 375	100	3 528	100	3 434	100

* Arvio kyselyvastausten ja muiden laskelmien perusteella

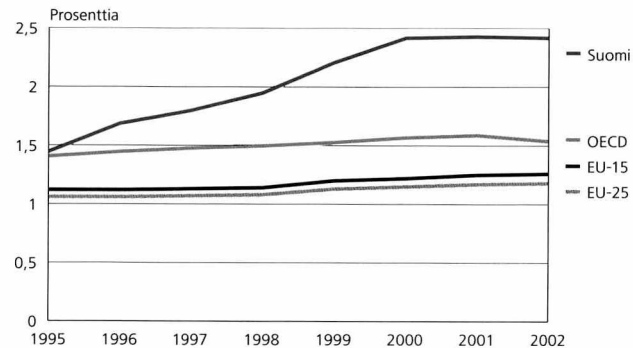

Yrityssektorin kehitys

**Yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot
asukasta kohti vuonna 2003 maakunnittain
(koko maa = 100)**

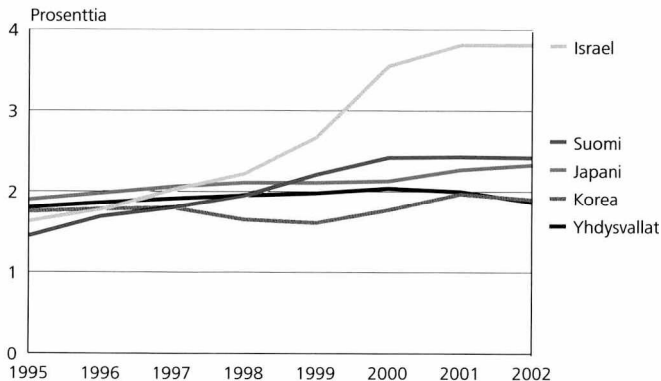

Yritysten T&K -menojen BKT-osuuden kehitys 1995–2002 alueittain verrattuna Suomeen

Lähde: OECD, Main Science and Technology Indicators 2004/2

Yritysten T&K -menojen BKT-osuuden kehitys 1995–2002 (viisi suurinta vuoden 2002 menojen mukaan)

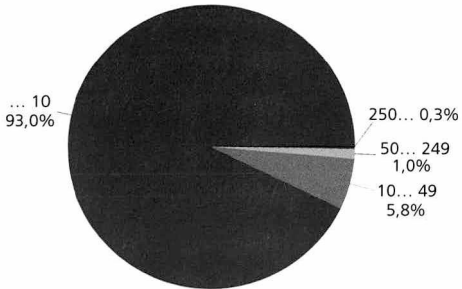
Lähde: OECD, Main Science and Technology Indicators 2004/2

Toimialojen arvonlisäysten osuus bruttokansantuotteesta (perushintaan) 1995 ja 2000–2003

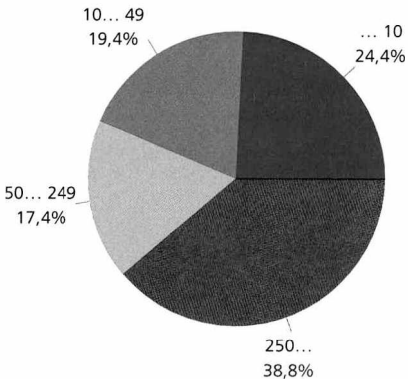
	1995	2000	2001	2002	2003*
Prosenttiosuudet käypähintaisesta BKT:sta					
Alkutuotanto yhteensä	4,6	3,9	3,6	3,6	3,5
Maa-, riista- ja metsätalous sekä kalatalous	4,6	3,9	3,6	3,6	3,5
Jalostus yhteensä	33,6	34,4	33,1	31,5	31,1
Mineraalien kaivu	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3
Teollisuus	25,8	26,7	25,1	23,7	23,1
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	2,8	1,8	1,9	2,1	2,3
Rakentaminen	4,6	5,7	5,8	5,4	5,4
Palvelut yhteensä	64,6	64,5	66,0	67,1	67,7
Kauppa	10,2	10,1	10,3	10,6	10,7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1,6	1,4	1,5	1,5	1,5
Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	9,8	10,7	10,8	10,9	11,0
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	4,0	4,0	3,9	4,0	3,0
Kiinteistö- ja liike-elämän palvelut	15,6	17,0	17,7	18,1	18,8
Hallinto, pakollinen sosiaalivakuutus	5,5	4,9	5,0	5,0	5,2
Koulutus	5,4	4,9	4,9	5,0	5,1
Terveystieteiden- ja sosiaalipalvelut	8,7	7,9	8,1	8,3	8,6
Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut	3,7	3,5	3,6	3,5	3,6
Kotitalouspalvelut	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Välilliset rahoituspalvelut (jakamaton FISIM)	-3,0	-2,8	-2,6	-2,3	-2,2
Yhteensä	100	100	100	100	100

Yrityssektorin jakautuminen

Yritysten jakautuminen yrityskoon mukaan 2003 (yrityskoko = henkilöstön suuruusluokka)

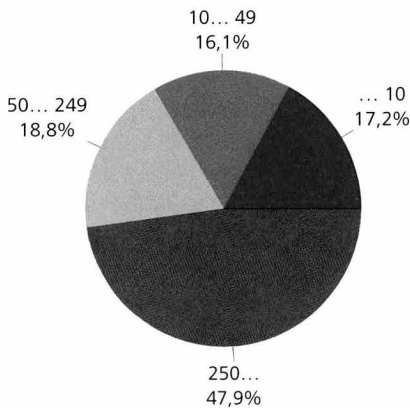
Henkilöstön jakautuminen yrityskoon mukaan 2003 (yrityskoko = henkilöstön suuruusluokka)

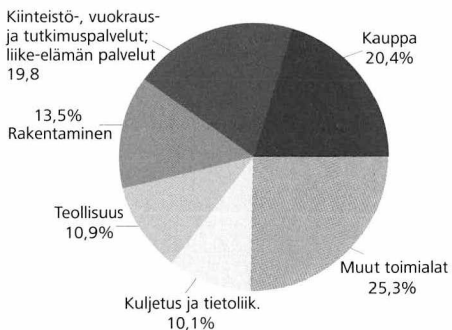
Yrityssektorin jakautuminen

Liikevaihdon jakautuminen yrityskoon mukaan 2003

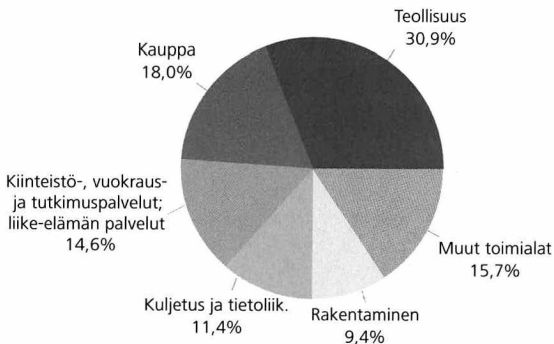
(yrityskoko = henkilöstön suuruusluokka)

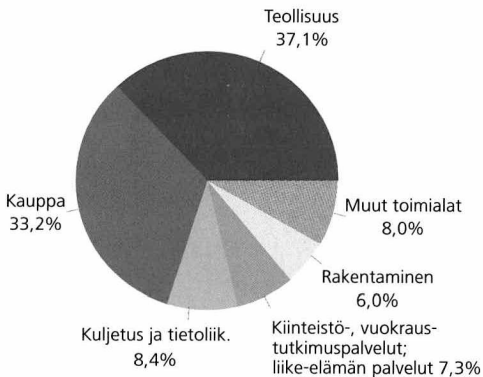
Yritysten jakautuminen toimialoittain 2003

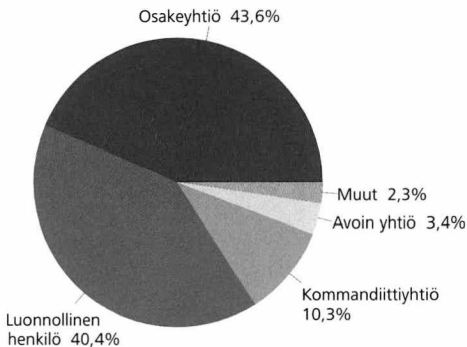
Henkilöstön jakautuminen toimialoittain 2003

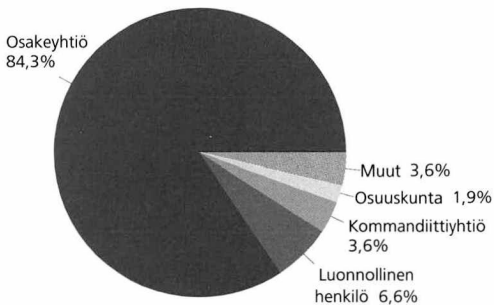
Liikevaihdon jakautuminen toimialoittain 2003

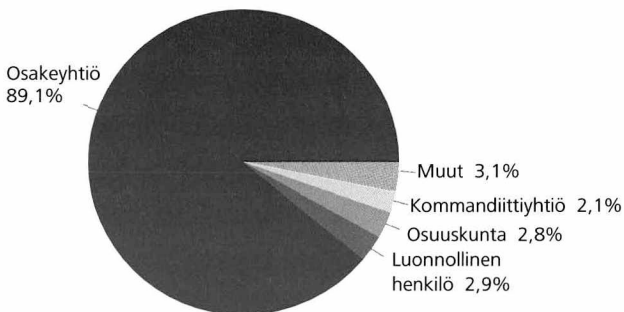
Yritysten jakautuminen yritysmuodon mukaan 2003

Henkilöstön jakautuminen yritysmuodon mukaan 2003

Liikevaihdon jakautuminen yritysmuodon mukaan 2003

Yritykset omistajatyypeittäin 2003

Omistajatyppi	Yrityksiä	%	Henkilöstö	%	Liikevaihto milj. euroa	%
Yksityinen kotimainen	224 578	98,3	1 022 358	78,2	203 616	71,7
Valtio	237	0,1	89 754	6,9	25 203	8,9
Kunta ml. Ahvenanmaa	995	0,4	12 616	1,0	2 185	0,8
Ulkomaalaisomisteinen ¹	2 612	1,1	183 303	14,0	53 079	18,7
Yhteensä	228 422	100,0	1 308 031	100,0	284 082	100,0

¹ Lukumäärä poikkeaa FATS-tilaston tiedoista.

Yrityssektorin tuloksen muodostuminen 2003

	Milj. euroa	%
TULOKSEN MUODOSTUMINEN		
Liikevaihto	281 858	
Liiketoiminnan muut tuotot	4 563	
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	286 421	100,0
Aine- ja tarvikekäyttö	-147 593	-51,5
Ulkopuoliset palvelut	-23 343	-8,1
Henkilöstökulut	-43 525	-15,2
Laskennallinen palkkorjaus	-2 015	-0,7
Liiketoiminnan muut kulut	-41 403	-14,5
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	436	0,2
Käyttökate	28 979	10,1
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-12 020	-4,2
Liiketulos	16 959	5,9
Rahoitustuotot	10 862	3,8
Rahoituskulut	-8 117	-2,8
Tuloverot	-6 270	-2,2
Muut välittömät verot	-74	0,0
Nettotulos	13 360	4,7
Satunnaiset tuotot	7 298	2,5
Satunnaiset kulut	-6 438	-2,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1 762	0,6
Kokonaistulos	15 982	5,6
Tilinpäätössiirrot yhteensä	374	0,1
Laskennallinen palkkorjaus	2 015	0,7
Tilikauden tulos	18 371	6,4

Tulos ja taseet

Yrityssektorin tase 2003

	Milj. euroa	%
Vastaavaa		
Aineettomat hyödykkeet	9 370	2,7
Aineelliset hyödykkeet	91 152	26,3
Sijoitukset	111 338	32,1
Vaihto-omaisuus	24 157	7,0
Pitkäaikaiset saamiset	8 516	2,5
Lyhytaikaiset saamiset	79 511	22,9
Rahoitusarvopaperit	6 940	2,0
Rahat ja pankkisaamiset	15 705	4,5
Vastaavaa yhteensä	346 688	100,0
Vastattavaa		
Oma pääoma	153 479	44,3
Tilinpäätössiirtojen kertymä	16 203	4,7
Pakolliset varaukset	1 215	0,4
Pitkäaikainen vieras pääoma	81 334	23,5
Lyhytaikainen vieras pääoma	94 457	27,2
Vastattavaa yhteensä	346 688	100,0

Tulos ja taseet

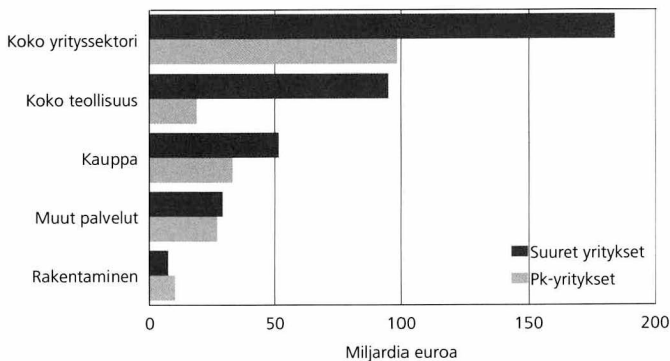
Tiettyjen toimialojen tulos 2003

	Tehdas- teollisuus	Raken- taminen	Kauppa	Majoitus- ja ravitsemis- toiminta	Liike- elämän palvelut
	Milj. euroa				
Liikevaihto	107 137	16 877	90 698	4 313	7 975
Liiketoiminnan muut tuotot (pl. käyttäom. myyntivoitot)	1 854	121	1 470	80	99
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	108 990	16 998	92 168	4 393	8 073
Aine- ja tarvikekäyttö	-56 355	-5 703	-70 053	-1 502	-1 549
Ulkopuoliset palvelut	-7 068	-3 845	-1 437	-123	-870
Henkilöstökulut	-16 557	-3 899	-7 441	-1 183	-3 094
Lakennallinen palkkakorjaus	-153	-262	-348	-85	-110
Liiketoiminnan muut kulut	-16 548	-2 004	-8 665	-1 157	-1 749
Valmisteverastojen lisäys/ vähennys, +/-	171	80	28	0	0
Käyttökate	12 480	1 366	4 251	343	701
Poistot ja arvonalentumiset	-5 346	-452	-1 193	-186	-414
Liiketulos	7 133	914	3 058	158	287
Rahoitustuotot	8 069	135	920	20	282
Rahoituskulut	-4 217	-165	-663	-47	-173
Tuloverot	-3 081	-302	-1 092	-52	-231
Muut välittömät verot	-28	-10	-12	-1	-5
Nettotulos	7 876	572	2 212	78	160
Satunnaiset tuotot	3 727	230	587	46	170
Satunnaiset kulut	-3 178	-214	-637	-77	-140
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	835	57	120	10	39
Kokonaistulos	9 260	647	2 283	58	230
Tilinpäätössirrot yhteensä	239	-3	20	2	1
Laskennallinen palkkakorjaus	153	262	348	85	110
Tilikauden tulos	9 653	906	2 651	145	340

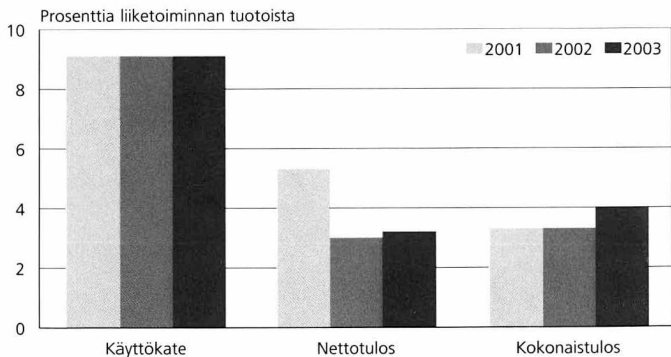
Tiettyjen toimialojen tase 2003

	Tehdas- teollisuus	Raken- taminen	Kauppa	Majoitus- ja ravitsemis- toiminta	Liike- elämän palvelut
	Milj. euroa				
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet	4 579	229	1 048	225	416
Aineelliset hyödykkeet	28 322	1 930	6 708	911	594
Sijoitukset	71 577	1 486	6 566	342	2 209
Vaihto-omaisuus	9 615	2 547	8 630	99	202
Pitkäaikaiset saamiset	4 193	221	1 250	33	175
Lyhytaikaiset saamiset	47 970	3 313	11 750	386	2 406
Rahoitusarvopaperit	2 277	149	1 905	106	364
Rahat ja pankkisaamiset	5 548	1 158	3 105	282	900
Vastaavaa yhteensä	174 081	11 033	40 962	2 385	7 265
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	83 285	3 677	16 797	779	4 130
Tilinpäätössiirtojen kertymä	9 001	165	1 412	45	23
Pakolliset varaukset	632	96	186	2	45
Pitkäaikainen vieras pääoma	33 234	1 574	4 496	762	477
Lyhytaikainen vieras pääoma	47 928	5 521	18 070	797	2 590
Vastattavaa yhteensä	174 081	11 033	40 962	2 385	7 265

Suurten ja pk-yritysten liikevaihto toimialoittain 2003

Pk-yritysten kannattavuus 2003

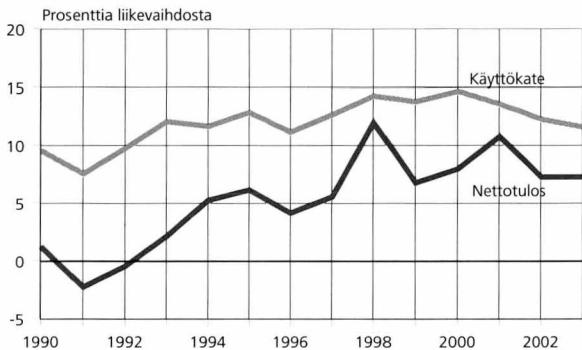
Teollisuusyritysten lukumäärä ja liikevaihto toimialoittain 2003

	Yritykset		Liikevaihto	
	Lukumäärä	%	milj.euroa	%
Elintarvikkeiden, juomien ja tupakkatuotteiden valmistus	1 875	7,5	9 093	8,5
Tekstiilien, vaatteiden ja nahkatuotteiden valmistus	2 485	9,9	1 442	1,3
Metsäteollisuustuotteiden valmistus	2 937	11,7	19 675	18,4
Kustantaminen, painaminen jne.	2 665	10,6	4 097	3,8
Kemian teollisuustuotteiden valmistus	1 003	4,0	13 087	12,2
Ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	907	3,6	2 552	2,4
Metallien jalostus	146	0,6	5 622	5,2
Metallituotteiden, koneiden ja laitteiden valmistus	7 875	31,4	15 598	14,6
Sähköteknisten tuotteiden ja instrumenttien valmistus	1 705	6,8	31 041	29,0
Kulkuneuvojen valmistus	890	3,5	3 156	2,9
Huonekalujen valmistus; muu valmistus	2 532	10,1	1 648	1,5
Kierrätys	67	0,3	125	0,1
Teollisuus yhteensä	25 087	100,0	107 137	100,0

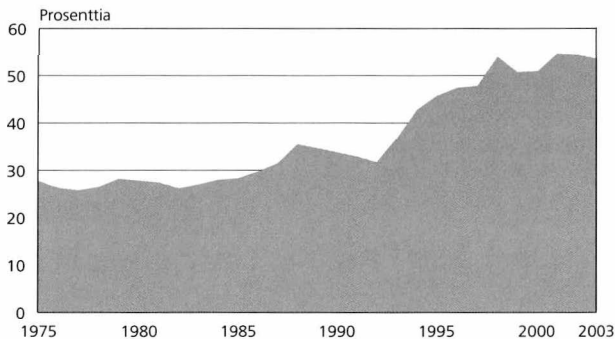
Teollisuusyritysten henkilöstö, jalostusarvo ja tehokkuus toimialoittain 2003

	Jalostusarvo		Henkilöstö		Tehokkuus jalostusarvo/ henkilöstö- kulut
	milj. euroa	%	lkm	%	
Elintarvikkeiden, juomien ja tupakkatuotteiden valmistus	2 164	7,4	40 272	9,6	1,5
Tekstiilien, vaatteiden ja nahkatuotteiden valmistus	526	1,8	13 155	3,1	1,4
Metsäteollisuustuotteiden valmistus	4 870	16,7	65 958	15,7	1,7
Kustantaminen, painaminen jne.	1 612	5,5	29 695	7,1	1,4
Kemian teollisuustuotteiden valmistus	3 185	10,9	37 933	9,0	2,0
Ei-metallisten mineraali tuotteiden valmistus	969	3,3	15 988	3,8	1,6
Metallien jalostus	1 281	4,4	16 283	3,9	1,8
Metallituotteiden, koneiden ja laitteiden valmistus	4 947	16,9	98 991	23,5	1,3
Sähkötekniisten tuotteiden ja instrumenttien valmistus	8 056	27,6	67 618	16,1	2,6
Kulkuneuvojen valmistus	987	3,4	19 770	4,7	1,4
Huonekalujen valmistus; muu valmistus	569	2,0	14 674	3,5	1,3
Kierrätys	25	0,1	385	0,1	1,9
Teollisuus yhteensä	29 190	100,0	420 721	100,0	

Teollisuusyritysten kannattavuus 1990–2003

Teollisuusyritysten omavaraisuusaste 1975–2003

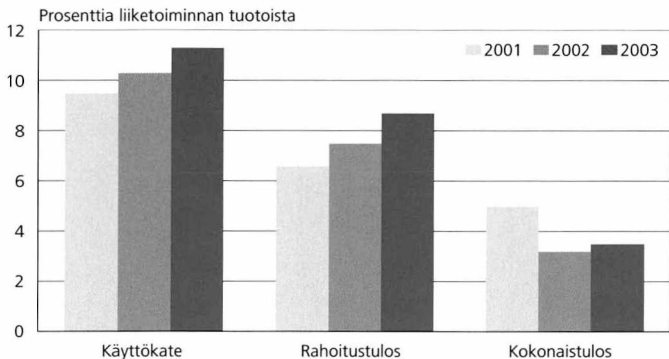

Palveluyritysten lukumäärä, liikevaihto ja henkilöstön määrä sekä osuus kaikista yrityksistä 2003

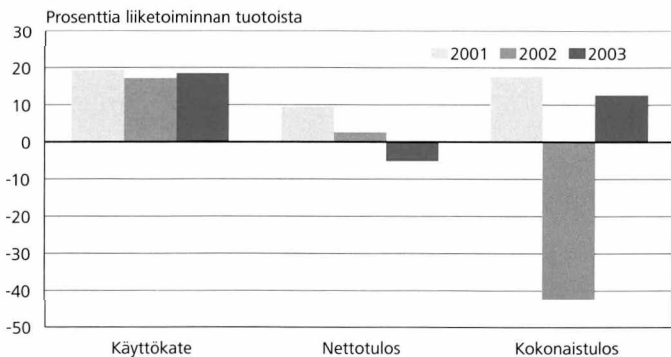
	Yritykset		Liikevaihto		Henkilöstö	
	lkm	%	Milj. eur	%	lkm	%
Tukku- ja vähittäis- kauppa	46 561	20,4	94 333	33,2	235 915	18,0
Majoitus- ja ravitsemis- toiminta	10 126	4,4	4 257	1,5	49 148	3,8
Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	23 097	10,1	23 921	8,4	148 879	11,4
Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut; liike-elämän palvelut	45 291	19,8	20 827	7,3	191 144	14,6
Koulutus	1 729	0,8	324	0,1	8 383	0,6
Terveystieteiden- ja sosiaalipalvelut	14 329	6,3	1 997	0,7	29 140	2,2
Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	18 629	8,2	4 798	1,7	39 085	3,0
Palvelut yhteensä¹	159 762	69,9	150 458	53,0	701 694	53,6

¹ Poisluettuna rahoitus ja vakuutus toiminta sekä julkinen hallinto

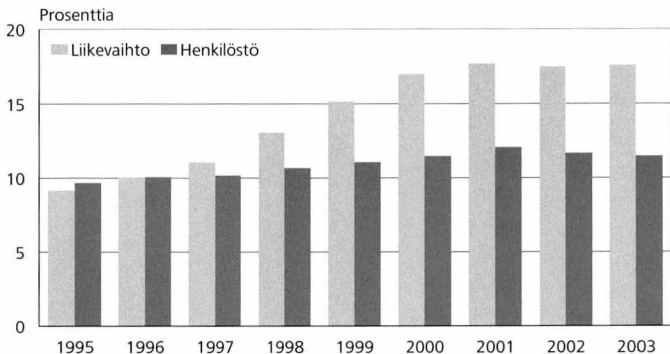
Liike-elämän palvelujen kannattavuus 2001–2003

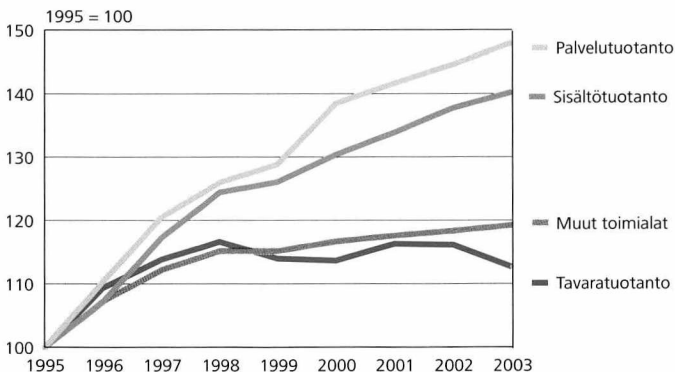
Telealan kannattavuus 2001–2003

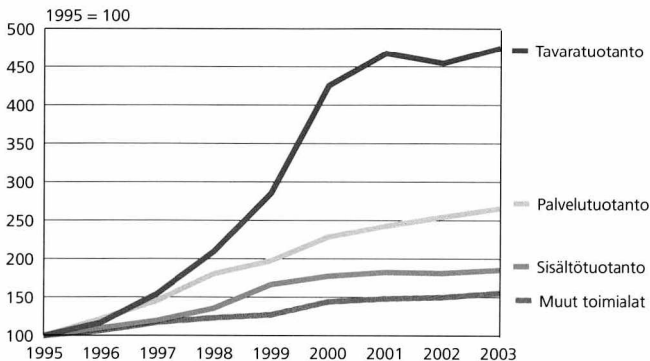
Informaatiosektorin osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta ja henkilöstöstä 1995–2003

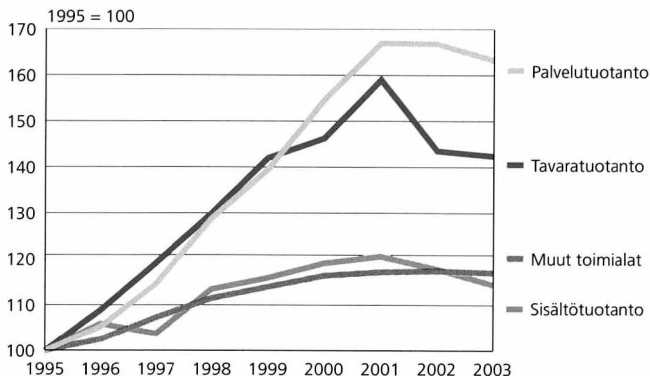
Yritysten määrän kehitys informaatiosektorilla verrattuna muihin toimialoihin 1995–2003

Liikevaihdon kehitys informaatiosektorilla verrattuna muihin toimialoihin 1995–2003

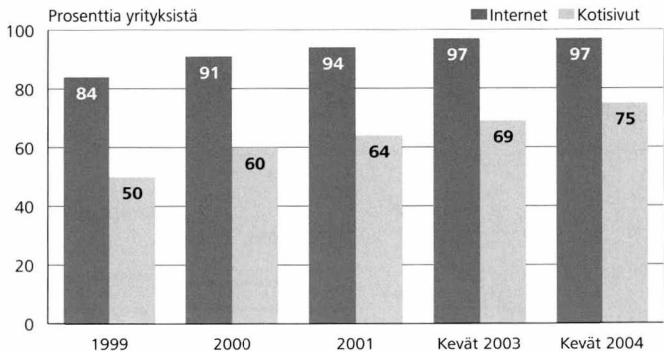

Henkilöstön määrän kehitys informaatiosektorilla verrattuna muihin toimialoihin 1995–2003

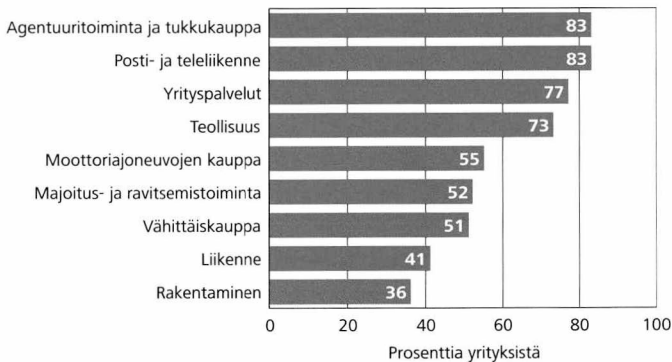
Internet ja kotisivut yrityksissä 1999–2004

Osuus kaikista vähintään kymmenen henkeä työllistävistä yrityksistä

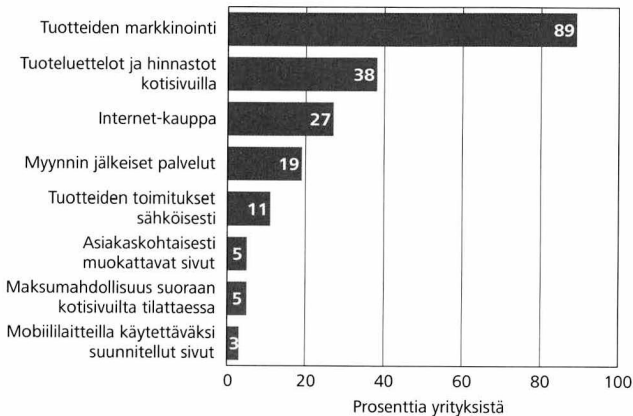
Kotisivut toimialoittain keväällä 2004

Osuus kaikista yrityksistä

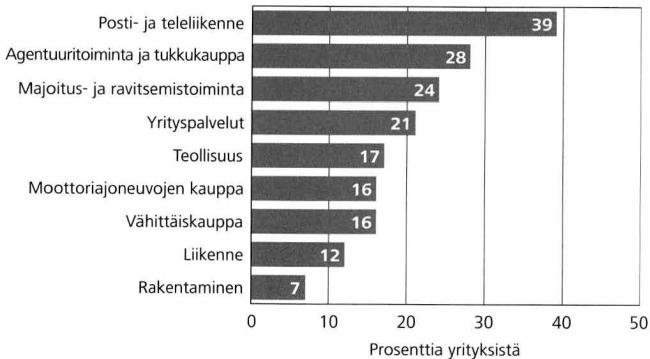
Kotisivujen käyttötarkoitukset yrityksissä keväällä 2004

Osuus kaikista vähintään viisi henkilöä työllistävästä yrityksistä joilla on kotisivut

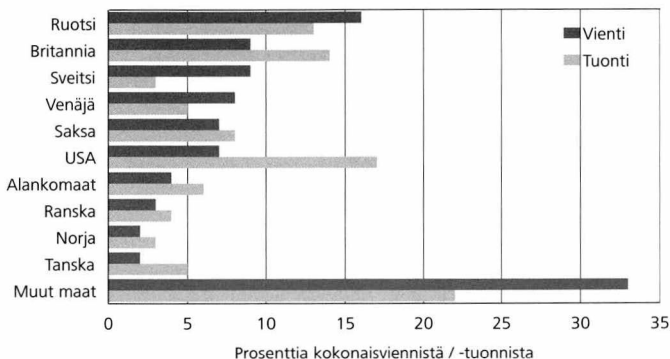

Internet-myynnin yleisyys toimialoittain 2003

Osuus kaikista yrityksistä

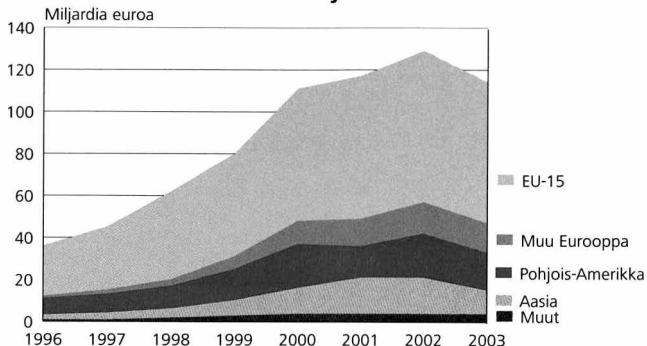
Palvelujen vienti ja tuonti maittain 2003

Palvelujen vienti ja tuonti palvelutyypeittäin 2003

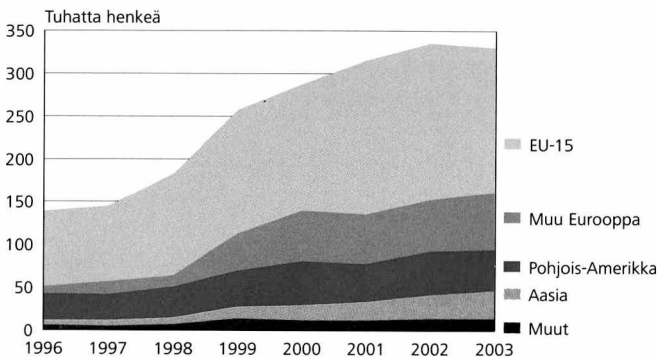
	Vienti		Tuonti	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%
Sekalaiset liike-elämän palvelut	1 031	31	1 223	32
Arkkitehti-, insinööri- ja muut tekniset palvelut	272	8	77	2
Tutkimus- ja kehityspalvelut	283	9	411	11
Laki- ja tilinpito-, hallinto- ja PR-palvelut	161	5	207	5
Mainonta, markkinointitutkimus ja mielipidemittaukset	113	3	375	10
Maa- ja metsätalous-, kaivannais- ja jalostuspalvelut	89	3	1	0
Muut sekalaiset liike-elämän palvelut	113	3	153	4
Tietotekniikka- ja informaatiopalvelut	501	15	427	11
Rojaltit ja lisenssimaksut	443	13	545	14
Rakennuspalvelut	363	11	261	7
Palvelut tytäryhtiöiden välillä	347	11	617	16
Välityskauppa	252	8	402	11
Posti- ja telekommunikaatiopalvelut	202	6	234	6
Henkilökohtaiset palvelut	26	1	22	1
Käyttöleasing	17	1	14	0
Muut erittelemättömät palvelut	120	4	78	2
Palvelut yhteensä	3 303	100	3 823	100

Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten liikevaihdon kertymä 1996–2003

Lähde: Suomen Pankki

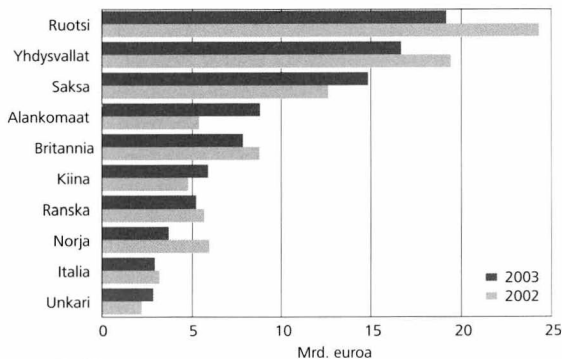
Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten henkilöstön määrä 1996–2003

Lähde: Suomen Pankki

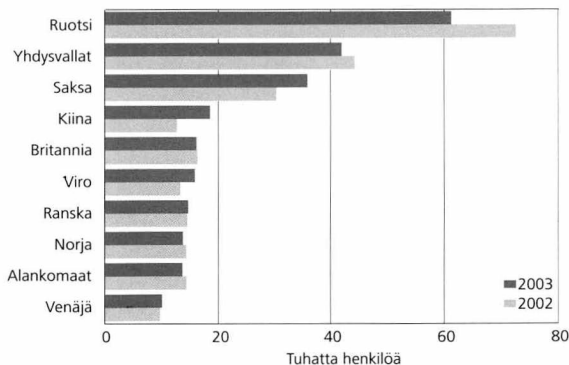

Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten liikevaihto maittain 2002 ja 2003, 10 suurinta sijaintimaata

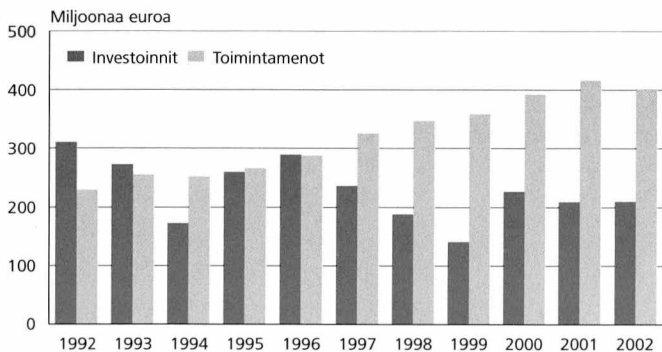
Lähde: Suomen Pankki

Suomalaisten yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten henkilöstö maittain 2002 ja 2003, 10 suurinta sijaintimaata

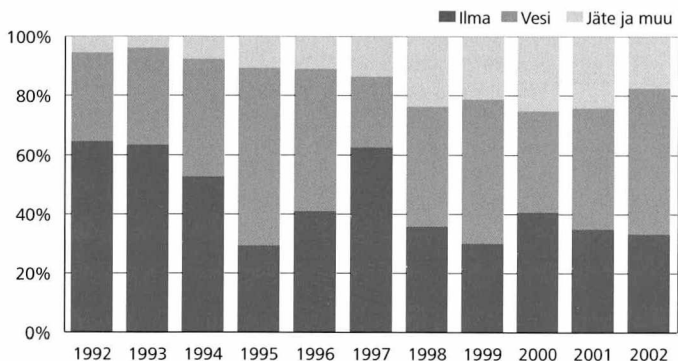

Lähde: Suomen Pankki

Teollisuuden ympäristönsuojelumenot 1992–2002

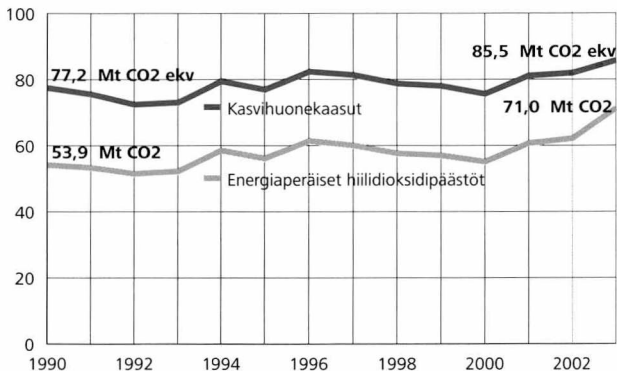
Teollisuuden ympäristönsuojeluinvestointien jakauma 1992–2002

Ympäristönsuojeluinvestoinnit teollisuudenaloittain 1998–2002 (1 000 euroa)

	1998	1999	2000	2001	2002
Energia- ja vesihuolto	4 666	6 901	16 455	13 145	18 645
Metsäteollisuus	92 871	64 756	108 334	102 041	51 624
Kemian- ja mineraaliteollisuus	20 434	35 528	49 717	37 630	36 674
Metalliteollisuus	47 877	23 756	28 545	40 204	73 349
Muu teollinen toiminta	21 665	9 355	22 026	15 506	28 922
Yhteensä	187 514	140 295	225 078	208 527	209 214

Päästökehitys Suomessa 1990–2003

Kiotoon pöytäkirjan päästövähennystavoitteita tarkastellaan suhteessa vuoteen 1990. Euroopan unionin on vähennettävä päästöjään kahdeksalla prosentilla. EU:n sisäisen "taakanjakosopimuksen" mukaan Suomen on palautettava päästönsä vuoden 1990 tasolle.

Määritelmät

Yritys

Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat: ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä; oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö); julkiset rahoituslaitokset ja valtion liikelaitokset ja asuntoyhteisöt.

Ulkomainen tytäryritys

Ulkomaisia tytäryrityksiä ovat suorien sijoitusten kohteet, joissa sijoittajan omistusosuus on yli 50 %. Julkaisun liikevaihto- ja henkilökuntaluvuissa ei ole otettu huomioon omistusosuutta, vaan ne ovat ulkomaisten tytäryritysten kokonaislukuja.

Toimiala

Tilinpäätöstilastossa noudatetaan tilastovuodesta 2002 lähtien Toimialaluokitus 2002-luokitusstandardi, joka korvaa aikaisemman TOL 1995:n. Toimialaluokituksesta löytyy lisätietoa Tilastokeskuksen verkkosivuilta Luokitusten yhteydestä.

Yksittäisen yrityksen toimiala määritellään Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterissä. Kaikille yrityksille ja varsinaisille toimipaikoille määritellään itsenäisesti toimiala luokituksen tarkimmalla tasolla. Monitoimipaikkaisen yrityksen päätoimiala määräytyy yrityksen eri toimialoilla syntyvän arvonlisäyksen (jalostusarvon) perusteella. Yrityksen kunkin toimialan arvonlisäys saadaan kertomalla toimialoittainen työllisten määrä kyseisen alan keskimääräisellä arvonlisäyksellä. Yrityksen päätoimiala on se, jossa arvonlisäys on suurin.

Palkkakorjaus

Palkkakorjauksen avulla on pyritty antamaan aikaisempaa oikeampi kuva kannattavuudesta sellaisilla toimialoilla, joilla yrittäjien itsensä tekemän palkattoman työpanoksen merkitys on huomattava. Palkkakorjaus on toteutettu siten, että ensiksi on määritelty yrityskohtaisesti yrittäjän palkattomasti tekemä vuosityöpanos. Tämä on toteutettu yrittäjäeläkevakuutusmaksuaineiston sekä verottajan palkansaajien vuosi-ilmoitusaineiston perusteella. Menetelmä on kehitetty Tilastokeskuksen yritys- toimipaikkarekisterissä (YTR). Seuraavaksi on määritelty tilinpäätöstietojen avulla yrityksen palkansaajilleen maksama keskipalkka. Ellei yrityksellä ole ollut palkattua työvoimaa on käytetty toimialakohtaista keskipalkkaa. Näiden tietojen avulla on voitu määrittellä yritysکوhtainen palkkakorjaus, jonka mukaisesti yrityksen tuloslaskelmaa ja siitä laskettuja tunnuslukuja on oikaistu.

Pk-yritys

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L124/2003) määrittelee Pk-yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan:

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
  - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
    - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
    - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa
  - ja jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Kun on tarpeen tehdä ero pienten ja keskisuurten yritysten välillä, 'pieni yritys' määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
    - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
    - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa
  - ja joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.

3. Kun on tarpeen tehdä ero pienten ja mikroyritysten välillä, mikroyritysten määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
    - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
    - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa
  - ja joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko Pk-yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Tunnuslukujen kaavat

Käyttökate-%	=	$\frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \cdot 100$
Nettotulos-%	=	$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \cdot 100$
Jalostusarvo	=	käyttökate + henkilöstökulut yhteensä + laskennallinen palkkakorjaus
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Vastattavaa yhteensä} - \text{Saadut ennakkomaksut}} \cdot 100$

Informaatiosektorin toimialat

Tavaratuotanto

- 3001 Konttorikoneiden valmistus
- 3002 Tietokoneiden ja muiden tietojenkäsittelylaitteiden valmistus
- 3130 Eristettyjen johtimien ja kaapelien valmistus
- 3210 Elektronisten piirien ja muiden elektronisten osien valmistus
- 3220 Televisio- ja radiolähettimien sekä lankapuhelin- ja -lennätinlaitteiden valmistus
- 3230 Televisio- ja radiovastaanottimien, äänen- ja kuvantallennus- ja -toistolaitteiden valmistus
- 3320 Mittaus-, tarkkailu- ja navigointilaitteiden yms. valmistus poislukien teollisuuden prosessinsäätölaitteet
- 3330 Teollisuuden prosessinsäätölaitteiden valmistus

Palvelutuotanto

- 51432 Viihde-elektroniikan tukkukauppa
- 5184 Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa
- 51862 Tietoliikennevälineiden tukkukauppa
- 642 Teleliikenne
- 7133 Konttorikoneiden jne. vuokraus
- 72 Tietojenkäsittelypalvelu

ICT-ala yhteensä =

Tavaratuotanto + palvelutuotanto

Sisältötuotanto (suppea)

- 221 Kustantaminen
- 7413 Markkinatutkimus ja mielipideselvitykset
- 7414 Liikkeenhoidon konsultointi
- 744 Mainospalvelu
- 921 Elokuva- ja videotoiminta
- 922 Radio- ja televisiotuotanto
- 924 Uutistoimistot

Informaatiosektori yhteensä =

Tavaratuotanto + Palvelutuotanto + Sisältötuotanto (suppea)

Yritystoiminnan tulos ja taseet 2003 -julkaisu

Yritystoiminnan tulos ja taseet 2003 -julkaisu tarjoaa monipuolisen kuvan Suomen yritystoiminnan laajuudesta, kannattavuudesta, rahoituksesta ja tehokkuudesta. Tekstiosa sisältää yritysten tilinpäätöstietoihin perustuvat katsaukset koko yrityssektorista, tehdasteollisuudesta, rakentamisesta, kaupasta, liike-elämän palveluista sekä liikenteestä. Julkaisua täydentää CD-ROM-levy, jossa on esitetty lähes 200 toimialan tuloksen muodostuminen ja tase pääkohditain sekä keskeisimmät tunnusluvut valmiiksi laskettuina.

Laajuus, koko: 93 sivua

Tuotenumero: 9958

Hinta: 50.00 euroa

Tilaukset

s-posti: myynti@tilastokeskus.fi

Internet: tilastokeskus.fi/tilastotori

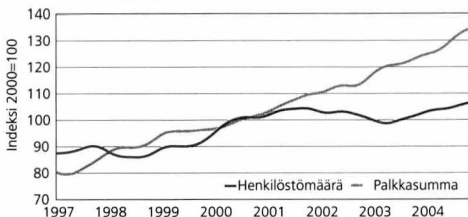

Liiketoiminnan kuukausikuvaajat

Liiketoiminnan kuukausikuvaajat antavat tietoa liiketoiminnan lyhyen aikavälin kehityksestä. Ne ovat kuukausittain tuotettuja suhdannetilastoja teollisuuden, kaupan, rakentamisen sekä muiden palvelujen eri alatoimialoista ja ne julkaistaan koko maan tasolla. Kaikki indeksisarjat alkavat vuodesta 1995. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien tulokset ja niiden pohjalta laaditut lehdistötiedotteet julkaistaan kuukausittain Tilastokeskuksen kotisivuilla.

Asiakaskohtainen suhdannepalvelu tuottaa asiakkaan toiveiden mukaista toimialoittaista, alueellista tai yritysryhmittäistä suhdannetietoa liikevaihdon, viennin, palkkasumman ja henkilöstömäärän kehityksestä. Uusimmat tiedot yritystoiminnan kehityksestä tuotetaan muutaman kuukauden viiveellä tarkasteltavasta kuukaudesta: liikevaihto- ja vientitietojen julkaisuviive on kolme kuukautta, palkkasumman ja henkilöstömäärän kuukautta lyhyempi.

Palkkasumman ja henkilöstömäärän kehitys Majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialalla Etelä-Pohjanmaan maakunnassa 1/1997–11/2004

Kesällä 2004 Asiakaskohtaisen suhdannepalvelun tuotevalikoimaa laajennettiin kasvukatsauksella. Kasvukatsauksen avulla voidaan tarkastella erilaisten yritysryhmien vaikutusta seurattavan suhdannekuvaajan kehitykseen. Kasvukatsauksen avulla saa vastauksen mm. seuraaviin kysymyksiin: Minkä verran eri kokoiset yritykset vaikuttavat alan kasvuun? Onko alan kasvu vain muutaman yrityksen varassa vai kasvaako suurin osa yrityksistä?

Lähteet

Tilastokeskus

- Energiatilastot
- Kansantalouden tilinpito
- Konkurssitilastot
- Palvelujen ulkomaankauppa
- Tiede- ja teknologiatilastot
- Tietoyhteiskuntatilastot
- Tilinpäätöstilastot
- Yritys- ja toimipaikkarekisteri

@ 2005 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä mainittava Tilastokeskus

SVT Suomen virallinen tilasto

ISSN 0784-8463

= Yritykset

ISSN 1795-8148

ISBN 952-467-446-7

Painopaikka Painojussit Oy, 2005

Yhteystiedot

Yritystaskua koskevat tiedustelut

Merja Kiljunen, puh. (09) 1734 3284

Matti Lång, puh. (09) 1734 2472

Yritysten vuositiedot

Heikki Pihlaja, puh. (09) 1734 2467 Tilinpäätöstilastot

Ari Leppälahti, puh. (09) 1734 3237 Tiede ja teknologia

Heidi Salmenniemi, puh. (09) 1734 2953 Yritysten kansainvälistyminen

Raija Tulokas, puh. (09) 1734 3419 Ympäristö ja energia

Yritysten suhdanteet

Reetta Moilanen, puh. (09) 1734 2709

Yritysrekisteri

Jouko Rajaniemi, puh. (09) 1734 2528

etunimi.sukunimi@tilastokeskus.fi

Tilastokeskus

Sales Services

PL 4C

00022 TILASTOKESKUS

puh. (09) 1734 2011

faxi (09) 1734 2500

myynti@tilastokeskus.fi

ISSN 0784-8463

= Yritykset

ISSN 1795-8148

ISBN 952-467-446-7

Tuotenumero 9464

E

ISBN 952-467-446-7

9 789524 674461